

Albert Compte: el lloro ferotge

MICOL FERRETTI

«Ser oculto,
para poder ver
mejor,
el loro ecléctico»

«Loro ecléctico Gerard Startús, fue el pseudónimo y alter ego escogido por el poeta catalán Albert Compte Estartús (1960-2007), para firmar casi la totalidad de la poesía que escribió a partir del año 2000 y que constituye uno de los grandes tesoros ocultos de la literatura actual, pues los cerca de 40 volúmenes compuestos en este apretado lapso de tiempo permanecen inéditos. En conjunto, componen una obra torrencial y apasionada, vertiginosa, impregnada de un gran sentido del humor, pícaro y grotesco a veces, pero siempre lleno de ternura y belleza».

Aquest és el primer paràgraf de l'article "Albert Compte y los motivos de

un loro", escrit per Jorge Morales en el número primaveral de 2010 de la revista "El Lloro Ferotge".

Per començar un article sobre un escriptor de qui no es coneix quasi res hi ha dues opcions: fingir entreveure secrets i camins interpretatius en les poques línies llegides a corre cuita, per després escriure un reguitzell de collonades, esperant que el fet passi de puntetes —opció que requereix tenir molta cara— o, com a segona opció, deixar explicar a qui ha viscut i encara viu aquesta història, o qui, com a mínim, arribant tard pels pèls, ha ensumat la ferum de sofre del gran cometa. Sembla evident, pel to sarcàstic i vulgar de la primera opció, que triarà la segona.

El protagonista d'aquest breu viatge literari fet de citacions, poesies, anècdotes, records, haikús càustics i innovadors, és Albert Compte Estartús, o Startus, o el Lloro Eclèctic, o "lorito bueno lorito sabio", poeta mort prematurament l'any 2007. L'ocasió que fa néixer aquest article ha estat la presentació del seu llibre

del 2006 Locus Evelinus, publicat per El Llop Ferotge, que va tenir lloc aquest mes a la Llibreria 22 i a la Llibreria-Cafè Context (el llibre es pot trobar a Girona a les dues llibreries esmentades i a la llibreria Abacus, a Barcelona a les llibreries Documenta i Central). S'ha de tenir en compte que aquesta obra és només la punta d'un iceberg encara inexplorat, o sigui, inèdit. Startus és responsable d'una extensa obra literària «compuesta —com explica Morales— por 35 títulos en poesía, 1400 haikús, tres novelas, un puñado de cuentos y más de un centenar de artículos y ensayos de alto valor literario que, al permanecer inédita a tres años de su muerte, a los 47 años por una enfermedad coronaria, hacen de este legado una de las grandes propuestas poéticas aún por descubrir para la literatura del siglo XXI. La presente publicación de Locus Evelinus, poemario escrito el mes de marzo de 2002, pretende contribuir, modestamente, a romper este silencio pletórico de voces, de vida, de sonidos y ruidos de pájaros».

Portada del llibre “Locus Avelinus”

Foto: Albert Compte

Companys de camí seran el ja citat Jorge Morales, que juntament amb Compte ha fet créixer i afilar els molars del ferotge llop, gran amic i editor de la seva obra pòstuma, David Casadellà, “un llopet de la camada” com s'autodefineix, i Bruno Montané, que de Locus Evelinus ha escrit la introducció. Continuaré el puzzle de textos fins a albirar una figura, encara que només sigui el contorn.

Escriu Bruno Montané a la introducció de Locus Evelinus titulada “Mas allá de una amorosa y dorada gramática”: «Sin embargo, estos poemas que ahora estás a punto de leer no son precisamente la clase de poemas de amor que sólo se rinden ante el latido de la belleza de la incansable musa. Aquí se repasan y cumplen buena parte de las siempre férreas o huidizas leyes internas del poema. En este libro, incidentalmente no acabado, Albert Compte se instala en el magnífico lugar donde el poeta realiza su sureño trobar leu —evidentemente nada ensimismado— para cantar, recrear y alimentar el amor por la amada casi si-

empre ausente. Estimada lectora —conclou Montané—, estimado lector, puedo asegurar que los 26 poemas de este libro aún tiemblan de amor y —ya lo escribió Albert— siguen vibrando más allá de su amorosa y dorada gramática».

El Lloro oracular vola un any enre-re. Torna a visitar un amic mai conegut, amb un to irònic i irreverent, malabarista de paraules i identitats, suggerint a David Casadellà un alter ego sempre possible en certes incursions literàries. Amb aquest conte Casadellà rememora, durant la presentació del llibre, la trobada mística:

«Hivern 2010-2011. Una nit freda d'aquest passat hivern caminant amb el meu germà portuguès i les dues dones més guapes del món, se'ns aparegué en ple carrer Ciutadans, Barri Vell, un Lloro de mida gegantina. Tan gros que les seves ales anaven de costat a costat de carrer. Un lloro d'un color verd gens natural, d'un verd d'aquells amb què es pinten els arbres i els prats quan un és petit... I el lloro amb el seu bec enorme

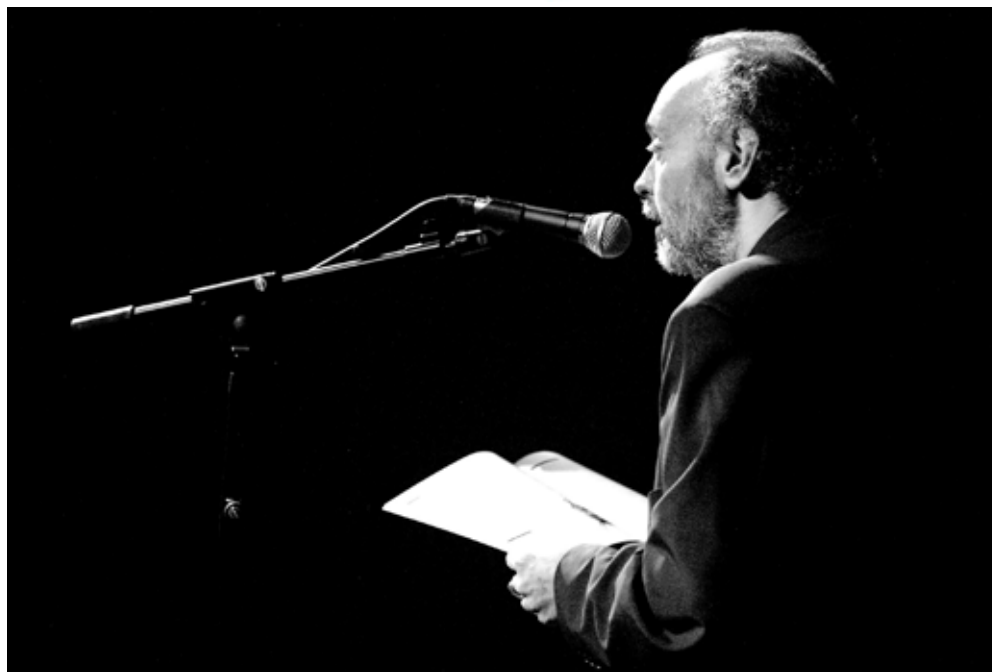

Foto: Albert Compte

ens crida, ens parla, i ens diu: “Voleu saber la veritable història d’Albert Compte i el Lloro Ferotge?”. I entre crits, gemecs i “picotassos” a la testa dels quatre que estàvem allà observant aquell irreal espectacle ens allisona: “Albert Compte, en el sentit estricte, no existeix. Albert Compte és l’alter ego de Jorge Morales, emigrant xilè que per guanyar-se un lloc

en aquesta tancada societat girocatalina, per aconseguir els papers necessaris per a viure aquí com un ciutadà honorable, es va inventar la figura d’Albert Compte Estartús, català de “pura cepa” i com ell diu, germà seu. Morales va sacrificar els seus millors poemes en ares de crear una figura immortal. Morales, il·legal encara, amb aquest bagatge seduï a aquesta

avorrida girocatalina ciutat i aconseguí fer-se un lloc dins la seva claustrofòbica i endogàmica vida cultural. Jorge Morales inventà Albert Compte per viure, per sobreviure, perquè, essent un “puto sudaca”, algú li obrís les putes portes del somni europeu».

«Primavera 2011 —segueix Casadellà—. Estimats i soferts oients, he mentit, vilment. Albert Compte, l’autèntic lloro, va existir, i tant que va existir. Jo no el vaig conèixer, però he/hem tingut la sort que Jorge Morales sí que el conegués; i que gràcies a ell, gràcies a Jorge Morales, Lloro Ferotge, avui, ahir i sempre gaudim dels brillants poemes d’Albert Compte Estartús, “el loro eclèctico”, perquè en Jorge està donant, dóna sa vida a canvi que vostès i jo puguem gaudir de la genialitat del Lloro. Mai tindrem l’oportunitat de conèixer l’Albert Compte, ara viu el descans dels justos, però avui, aquí, ara, tenim la sort de gaudir l’obra, els poemes, les paraules de Startus».

Per tancar la porta esbatanant la finestra a l'au màgica, heus aquí com Albert Compte va conèixer i es va reconèixer en el Lloro Eclèctic. Aquesta és l'experiència d'en Compte descrita en un seu article de la revista El Llop Ferotge del 2006:

“Diu Sant Joan: al principi era la paraula, i la paraula estava en Déu, però jo acabo de treure-ho ara mateix de l'elogi de la paraula d'un altre sant Joan, més bon poeta en català que el profeta cridatner de Patmos, en Sant Joan Maragall. He llegit unes dues pàgines encara no, i m'ha vingut de cop la imatge de l'Esperit Sant pintat per El Greco, i penso que la causa primera de la meua poca fe d'aleshores rau en el fet d'associar la idea de l'Esperit Sant a un ocell tan poca-solta i pudent com és, pensant-ho bé, un colom. A mi l'Esperit Sant se'm va aparèixer la setmana santa de l'any 2000 a Moriles en forma de lloro eclèctic, i des d'aquesta experiència mística que vaig viure jo a Còrdova, agreujada pel suc de raïm que es gasta per aquelles contrades, la meua fe no ha fet més que créixer i créixer en

direcció oposada a la vaticana i als seus cardenals gallinacis, i les seves mares abadeses grasses com oques farcides.”

Segueixen i conclouen l'article dues poesies de Locus Evelinus, escollides entre les moltes possibles, potser totes, que m'han apassionat.

Todo el mundo

Todo el mundo me desea sexualmente,
menos tú, que eres lo que yo más quisiera
en este mundo tener a toque de almohada.
Daría todo su amor plebeyo por un beso tuyo,
sólo por escucharte admitir que estás un poco
enamorada de mí, aunque sea un poquitirín de nada.

A las tres de la tarde, bajo el sol de injusticia que reverbera
En los cristales de la ciudad desquiciada, otrora llamada Barcelona,
te quiero más que nunca, y comparto la misma pasión bárbara
con que mascas chicle mientras hablas conmigo por teléfono,
en plan enfant terrible tragaldabas.

Me gustas cuando hablas y cuando estas callada
Me gustas mucho también.

La gente me pregunta, la gente quiere saber

La gente me pregunta,
la gente quiere saber
qué es lo que anhela el poeta:
el poeta lo quiere todo,
el poeta no anhela nada.
El poeta tiene un altar montado
En tu dorada existencia.

La gente se empecina,
la gente hurga en mis papeles,
pero mis papeles sólo te nombran a ti,
mi aurora a gritos.

Si no és massa sacríleg voldria trencar el silenci que segueix aquestes dues poesies amb un grapat de haïkús que personalment trobo fantàstics. I llavors callaré de debò. No he conegut mai Albert Compte. Aquest article m'ha apropat, si bé poc, a la seva obra. Ha valgut la pena.

Haikús

El gran poeta
era una celebridad
en su puticlub.

Cuando yo opino
me gano cuatro enemigos
y un ostracismo.

Si Barna fuese
un coño, el clítoris
sería el parc Güell

Noche de reyes,
espero que me traigan
una metáfora

En el Atlas
sigo buscando
una isla desierta.